

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2022. gada 20. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Anita Rodiņa un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemtus pieteikumus par lietas ierosināšanu, kurus iesnieguši ārvalstīs reģistrēti komersanti Rapiddeal Trade LTD un Beligand Trade Limited (pieteikums Nr. 171/2022), Perfecta Middle East FZC (pieteikums Nr. 172/2022), kā arī Croftland Business L.P., Glenson Commercial Inc., Mainfield Assets Corp., Wondermax Sales Inc. un Hyroc Impex Ltd (pieteikums Nr. 174/2022) (turpmāk – Pieteikumu iesniedzēji),

konstatēja:

1. No pieteikumiem izriet, ka Pieteikumu iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Kriminālprocesa likuma 627. panta ceturto un piekto daļu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu attiecībā uz Pieteikumu iesniedzējiem no pamattiesību aizskāruma rašanās brīža;

1.2. gadījumā, ja apstrīdētās normas tiktu atzītas par Satversmei neatbilstošām, Satversmes tiesas spriedumā norādīt, ka Pieteikumu iesniedzējiem ir piešķiramas tiesības izmantot likumdevēja izstrādāto jauno procesuālo regulējumu, nodrošinot iespēju no jauna izskatīt lietu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Izskatāmajos pieteikumos ir formulēti identiski prasījumi un sniegts līdzīgs lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums, tāpēc tos ir lietderīgi izskatīt vienlaikus.

2. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 627. panta ceturto daļu procesa par noziedzīgi iegūtu mantu lietā esošie materiāli ir izmeklēšanas noslēpums, un ar tiem drīkst iepazīties procesa virzītājs, prokurors un tiesa, kas izskata šo lietu. Šā likuma 628. pantā minētās personas ar lietā esošajiem materiāliem var iepazīties ar procesa virzītāja atļauju un viņa noteiktajā apjomā.

Savukārt Kriminālprocesa likuma 627. panta piektā daļa nosaka: “Procesa virzītāja lēmumu par lūguma par iepazīšanos ar lietas materiāliem noraidīšanu var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā, kas izskata procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Tiesa pieņem lēmumu par sūdzības pilnīgu vai daļēju apmierināšanu vai noraidīšanu. Lēmums nav pārsūdzams. Lai tiesa izlemtu, vai iepazīšanās ar lietas materiāliem apdraud citu personu pamattiesības, sabiedrības intereses vai traucē kriminālprocesa mērķa sasniegšanu, tiesa var pieprasīt krimināllietas materiālus un iepazīties ar tiem.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Savukārt šā lēmuma 1.2. apakšpunktā minētais lūgums ir cieši saistīts ar prasījumu izvērtēt apstrīdēto normu satversmību, tādēļ tas ir vērtējams, izskatot lietu pēc būtības.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikumu iesniedzēju mantai ar procesa virzītājas lēmumiem uzlikts arests.

Vēlāk saistībā ar minēto mantu pieņemti lēmumi uzsākt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu un nodot materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu izlemšanai tiesai. Pieteikumu iesniedzēji lūguši atļauju iepazīties ar visiem procesa par noziedzīgi iegūtu mantu lietas materiāliem. Ar procesa virzītājas lēmumu viņu lūgumi apmierināti daļēji – noteiktā apjomā ļauts iepazīties ar lietas materiāliem. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 627. panta piektajā daļā noteiktajam Pieteikumu iesniedzēji minētos lēmumus pārsūdzēja. Ar tiesas lēmumu Pieteikumu iesniedzēju sūdzības apmierinātas daļēji – atļauts papildus iepazīties ar atsevišķiem procesa par noziedzīgi iegūtu mantu lietas materiāliem.

Pēc Pieteikumu iesniedzēju ieskata, apstrīdētās normas varot liegt piekļuvi vairākiem būtiskiem lietas materiāliem, ar kuriem pamatoti procesa virzītājas pieņēmumi par mantas noziedzīgo izcelsmi. Tādējādi esot aizskartas Pieteikumu iesniedzējiem Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Līdz ar to Pieteikumu iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai tikai tad, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Pieteikumu iesniedzēji ir izmantojuši visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, jo ir pārsūdzējuši tiesā procesa virzītājas lēmumus par lūguma par iepazīšanos ar lietas materiāliem noraidīšanu daļā. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 627. panta piekto daļu tiesas lēmumi nav pārsūdzami.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturrtās daļas pirmais teikums noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma Nr. 171/2022 un Nr. 172/2022 iesniegšanai ir skaitāms no 2022. gada 7. jūlija, kad tika pieņemts un stājās spēkā Ekonomisko lietu tiesas lēmums procesā par noziedzīgi iegūtu mantu, kas izdalīts no kriminālprocesa Nr. 11816013419. Savukārt termiņš pieteikuma Nr. 174/2022 iesniegšanai – no 2022. gada 30. jūnija, kad tika pieņemts un stājās spēkā Ekonomisko lietu tiesas lēmums procesā par noziedzīgi iegūtu mantu, kas izdalīts

no kriminālprocesa Nr. 11816015519. Pieteikumi Satversmes tiesā saņemti attiecīgi 2022. gada 23. un 27. septembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Pieteikumos ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Tiem ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikumi atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Kriminālprocesa likuma 627. panta ceturtās un piektās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc pieteikumiem, kurus iesnieguši ārvalstīs reģistrēti komersanti Rapiddeal Trade LTD un Beligand Trade Limited (pieteikums Nr. 171/2022), Perfecta Middle East FZC (pieteikums Nr. 172/2022), kā arī Croftland Business L.P., Glenson Commercial Inc., Mainfield Assets Corp., Wondermax Sales Inc. un Hyroc Impex Ltd (pieteikums Nr. 174/2022).

2. Atzīt, ka nav nepieciešams uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – iesniegt atbildes rakstu, jo Satversmes tiesā ir ierosināta lieta Nr. 2022-01-01 “Par Kriminālprocesa likuma 627. panta ceturtās un piektās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”, un Saeima jau ir iesniegusi atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš